

26.95x35.13	1/2	עמוד 2	מקור ראשון - יומן	04/2025	93884148-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

חגי סגל

תוננית מצור

ממקורות האספקה היבשתיים שלו בציר פילדלפי ובא חשבון עם בכירי הרוצחים, ובראשם יחיא סינוואר ומוחמד דף. דא עקא, הדרך לניצחון עודנה ארוכה.

האגף הניצי בממשלה, המשתרע גם על חלקים נרחבים משרי הליכוד, דורש לכבוש את כל רצועת עזה ולהשליט בה ממשל צבאי. סמוטריץ' אף הרהיב השבוע עוז להכריז, חבל שבאופן בוטה משהו, כי מיטוט חמאס קודם לשחרור החטופים.

אבל כבר די ברור שנתניהו לא מתלהב ושאפילו הרמטכ"ל החדש לא. כל עוד המשתמטים החרדים עומרים במריים אין לרמטכ"ל כוח אדם מספיק לביצוע משימה כה שאפתנית, ואין חשק לנהל את חייהם של שני מיליוני עזתיים. רובם המכריע משתוקק לברוח החוצה, אך בינתיים לא יכול. גם רעת הקהל כאן לא משתוקקת

למערכה כוללת בעזה, בלשון המעטה. התעייפה. יצר הנקם שלה למחרת 7 באוקטובר נחלש מאז משמעותית, והיא אף פעם לא הצטיינה בויכרון ארוך. רק מי ששכח לגמרי את נזקי עסקת שליט מסוגל היום לתבוע עסקאות חדשות, אסוניות פי כמה, ולהקשיב שוב לפרשנים מעוררי סרבנות. אז מה עושים? אולי מסתפקים לעת עתה במה שיש: המשך האחזיה האיתנה בציר פילדלפי ובציר מורג, המשך

כמובן, עדיין מוקדם להכריז על ניצחון מוחלט בצפון. ייתכן שיעברו שנים עד שההישגים המזהירים של צה"ל ושל המוסד במערכה עם נסראללה בסתיו '24 יבשילו להכחדת חיזבאללה, אם בכלל. לא הכול תלוי בנו, ובוודאי לא ניתן לסכל כליל תרחישי הפתעה מרה. ובכל זאת, ההישג מובהק. הוא מאפשר למערכת הביטחון להקדיש את רוב תשומת הלב לשתי החזיתות העיקריות: עזה ואיראן.

נתניהו ואפילו הרמטכ"ל החדש אינם מתלהבים מכיבוש כל רצועת עזה. אז בינתיים אולי כדאי לנסות בה משהו אחר, צנוע יותר אך נחוש כמו בצפון

בעזה, למרבה הצער, העניינים סבוכים בהרבה, ולא רק בגלל החטופים. עד היום לא נמצא קונץ־פטנט להשמדת חמאס, כפי שנמצא בלבנון במבצע הביפרים ומכשירי הקשר. ההישג הרמטי העיקרי של התמרון הקרקעי ברצועה מאז 27 באוקטובר '23 הוא חיסול היכולת הרקטית של הארגון הנאצי־פלסטיני, כמעט כל היכולת. 408 חללי צה"ל בקרבות שם לא נפלו לשווא. צה"ל גם ניתק את חמאס

ככל שנוקפים הימים מסתמן שממשלת ישראל נהגה בתבונה כשהסכימה להפסקת האש בצפון, אגב כבר לפני חמישה חודשים. הזמן עובר מהר כשנהנים. חיזבאללה המוכה והחבול לא שיגר מאז לשטחנו טיל אחד (ארגון אחר, זניח, ירה טיל או שניים), ובכירות קמה ממשלה חדשה שמתעמתת איתו בתעוזה הולכת וגוברת. במידה מסוימת גם הממשלה החדשה בדמשק מתעמתת. מעולם לא היו חיי קשים יותר.

בניגוד לחשדות המוקדמים, צה"ל פועל לוודא שהארגון השיעי לא יצליח לזקוף ראש ולהשתקם. אכן, דף חדש נפתח בסיפור תולדות ההתייחסות של מערכת הביטחון לאוימים פח"עיים מעבר לגבולות. כמעט מדי יום אנחנו מתבשרים על חיסולו בשלט רחוק

של נבל טרוריסטי כזה או אחר, ועל השמדה אווירית של מצבורי אמל"ח בעומק השטח. מאז הפסקת האש בנובמבר ועד יום רביעי השבוע נוטרלו לצמיתות כ־140 מחבלי חיזבאללה, בלי שהדבר יגרור התלקחות בגבול. צה"ל לא מייחצן מספיק את ההישג הזה, ומחמיץ בכך אפשרות שכנוע של תושבי קריית־שמונה ומטולה לשוב לבתיהם, אבל זה כבר עניין אחר, בר תיקון.

93884149-6	04/2025	מקור ראשון - יומן	עמוד 3	2/2	26.61×24.78
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

לכל אורך הסיוור בין שתי הקוניטרות, רק פעם אחת נשמע איזשהו קול נפץ, פיק קטן ותו לא. החרמון ממול, שעורדנו מקושט בשלג, השרה אווירה שווייצרית כמעט. כך גם האגם המצומק שהסורים חפרו פה, ושמסגיר בעליל את הבצורת הקשה השנה. ממערב התנשאו להבי טורבינות הרוח שליד יישובינו. פרות ליחכו עשב בשני צידי הגבול, אבל הצד הסורי היה נטוש למדי, ואילו הצד שלנו – עמוס מטיילים. כשחזרתי הביתה ונתקעתי ממושכות בפקקים בצמח, חשבתי שגם בחול המועד סוכות אעדיף ביקור בסוריה.

עיתונאים מאחורי הקלעים

לפני שבועיים וחצי, דווקא בהונגריה, הודמן לי לנכוח באירוע ישראלי נדיר: מפגש כתבים מכל גוני הקשת התקשורתית עם ראש הממשלה בנימין נתניהו. בעגה העיתונאית קוראים לזה "תדרוך". אפשר לשאול שאלות, אסור להקליט, מותר לכתוב, רק לא לפרסם אחר כך את התוכן תוך ייחוס מפורש לדובר רם המעלה. מקצת הדברים מותרים לדיווח תחת שם הקוד "גורם מדיני", "מקור מדיני" וכדומה. על חלקם האחר מוטל איפול, מטעמים מדיניים או ביטחוניים או פוליטיים. עיקר תכליתם הוא הרחבת הדעת של המשתתפים.

ובכן, הופתעתי לטובה. כבוד ונימוס שררו משני צירי השולחן באולם הנאה של מלון ארבע העונות בבודפשט. "העוגיות טעימות אבל מסוכנות", הצביע נתניהו על התקרבות הנדיבה, וגרר צחוקים. היה נחמד לגלות שלכל הנוכחים יש אויב משותף: סוכר וגלוטן. במשך כשעה ורבע נשאלו שאלות ענייניות בשלל נושאים, וניתנו תשובות. אפילו כתבים עוינים במיוחד לא נתנו דרור לעיונותם. הם לא ניצלו את ההזדמנות לצורך השמעת נאומים או הטפת מוסר, כמנהגם במסיבות העיתונאים הנדירות שמשודרות בטלוויזיה. בסך הכול ביקשו לספק את סקרנותם. נתניהו, מצירו, הביע כעס על מושאי הכעס הקבועים שלו בהופעותיו הפומביות, עקץ קלות עיתונאית שמתגעגעת לפתרון שתי המדינות, אבל לא בדציבלים גבוהים, בטון אבהי כמעט. אגב, מקרוב הוא נראה מצוין. הלואי על כולנו בגיל 75.

כששמעתי אותו חשבתי כמה חבל שהוא מתראיין רק לערוץ 14 או לפודקאסט של גדי טאוב, ומסתפק בדיבורים עם חצי העם, החצי שממילא מסכים איתו. חבל בשבילו, חבל לכולנו. אחרי הכול, אפילו אוהדיו המושבעים משתוקקים להציג לו כמה שאלות מציקות; למשל, בסוגיית ההשפעה הקטארית על אנשיו או בעניין הידירות המופלאה שנרקמת לגנד עיינו המשתאות בין ממשל טראמפ לאיראן. אבל ראש הממשלה יודע שבמפגשים גלויים עם התקשורת הממוסדת, מראייניו יתפרצו באכזריות לתשובותיו, יחציפו לו פנים, יעלבו בו, ולכן הוא מתנזר מכך בשיטתיות. הרי רוב המראיינים לא רוצים לשאול אלא לשמר פולחן קטטה. קהל ההתייחסות הנחצי שלהם הוא הברנז'ה, זו שהגיבה במוצאי שבת בתשואות על קטיעת נאמו לאומה בערוצי 11, 12 ו־13. בישראל בת ה־77 אין באמת תקשורת, יש רק מפלגה רל"ביסטית שמכונה תקשורת. בשיחות רקע ובתדרוכים היא נמומסת להפליא, עניינית, באולפנים הולכת מדחי לדחי. ●

"עד לפני כמה חודשים התנוסס פה דגל סורי ענק", מספר רס"ן ס' כשאנחנו חולפים בכיכר גדולה שהאנדרטה של חאפז אליאסד עדיין ניצבת בה על תילה. "כשקמנו בוקר אחד וראינו שהדגל איננו, הבנו שאין יותר צבא סוריה". מאז ועד היום שורר פה שקט בדרך כלל. האוכלוסייה האזרחית לא מתגעגעת לאסד הבן ולא מתלהבת מג'ולאני. בכל יום זה עלול להתהפך, כמו שכבר קרה בעבר לצה"ל בחזיתות אחרות, אבל בינתיים שקט. גם בית הספר המקומי חזר לפעול, לבקשת התושבים, והילדים הולכים ללמוד. כלומר, אלה מביניהם שאינם מטופלים בעדרי הצאן לצירי האוטוסטרדה הנטושה שבין שני חלקי קוניטרה.

אני מגיש שני בקבוקי משקה קל לזאטוט שרץ לקראתנו, סיוע הומניטרי, תחליף סוכריות. סבא שלו, מחמוד, מביט בנו בחיוך. הוא בן שישים בערך, אינו יודע בריוק בן שישים וכמה, חובש מצנפת אדומה מפוספסת, מחיך מאוזן לאוזן. ליד ביתו חונה טנדר שיכול להסיע אותו לרמשק אם רק ירצה. חופש התנועה האזרחי הזה הוא ההבדל המובהק בין התנהלות צה"ל בעזה ובפאתי לבנון ובין התנהלות כוחותינו בסביבה הסורית. הם כבר הקימו פה מוצבים וחפרו תעלות שימנעו הסתערות עתידית על יישובינו, אך משתדלים להשביע ככל האפשר את רצון האזרחים. בין השאר הותר לתושבי קוניטרה והסביבה לעשות מה ששלטון אסד אסר עליהם בחומרה: לכרות עצים. חומר ההסקה הזה חיוני מאוד בחורף ובקיץ, בהיעדר אספקת חשמל סדירה.

התושבים ביקשו לפתוח את בית הספר. רס"ן ס' בפאתי קוניטרה צילום: חגי סגל

מניעת ההצטיידות ה"הומניטרית" במתכונת עידן ביידין בלינקן, והקפדה קנאית על שמירת ניקיון הפרימטר, רצוי פרימטר מורחב נוסח צפון הרצועה. בקיצור, מצור עם נגיעות מסוימות בפנים ועידוד מיזמי הגירה. ער להתפתחות אסטרטגית חדשה, זה כנראה המרב שאפשר להשיג. לא כדאי לנסות לגרור את עם ישראל למלחמה שהוא מפקפק בהגיגה. המאמץ הצבאי והמדיני העיקרי צריך להיות מושקע בחזית איראן, שורש כל צרותינו הביטחוניות.

אם האיראנים יטופלו בקרוב, הטיפול בבעיית עזה אחר כך יהיה נוח בהרבה. חמאס לא יוכל להמשיך לשאוב עידוד נפשי מטהרן, ואילו המטכ"ל שלנו יבטח יותר ביכולותיו לנצח. אבל אם חלילה טהרן לא תטופל, גם הבעיה העזתית תהיה בלתי פתירה, ולא משנה מי יהיה פה הרמטכ"ל. צה"ל שלאחר הרצי הלוי, כך הולך ומתחוויר, עדיין אינו צבא קסמים.

קפיצה לסוריה

ביום העצמאות תשל"ג, 1973, עבר בחוצות ירושלים המצעד הצבאי האחרון. רק חמישה חודשים הפרידו בין החיילים והחיילות שצעדו מול בימת הכבוד ובין המלחמה שבה הופתעו קשות. להורים שלי לא הייתה טלוויזיה בבית, מטעמים פרגוגיים נכוחים, ובמקום לצפות במצעד נסענו לטיול ברמת הגולן. הטקסי שהביא אותנו לשם נכנס גם לקוניטרה, עיר המחוז הסורית עד למלחמת ששת הימים. תיאודור הרצל מזכיר אותה בספרו אלטנוילנד, ומייעד לה תפקיד חשוב בתוכניות המתאר התחבורתיות של מדינת היהודים. "תל תלפיות", כתב עליה בשלהי המאה ה־19.

אבל כבר ב־1973 קוניטרה לא הייתה תל תלפיות, אלא עיר רפאים. תושביה נמלטו ממנה ב־1967, ורוב הבתים נחרבו. צילמתי אז בניין או שניים שנשארו לעמוד על תילם, והמשכנו בטיול. לפני שבוע, בחול המועד פסח, חזרתי אליה שנית. הפעם לא בטקסי, גם לא במונית, ברכב שטח צבאי נוצץ של רס"ן ס' מאוגדת הבשן. לוחמי צנחנים פתחו בפנינו לרווחה את השער ליד נקודת האו"ם, בלי לבקש דרכון או ויזה. פה ושם היה לי הבהוב זיכרון מהביקור הקודם, לפני 52 אביבים, אך מהר מאוד המשכנו מזרחה, לשטח שאפילו באותם ימים רחוקים, לפני הסכמי ההפרדה של קיסניג'ר, לא הוחזק בירדנו, בואכה קוניטרה החדשה.

התחושה הייתה מוזרה וחגיגית. מורה, כי מעולם לא תכננתי לבקר בסוריה. חלומות עבר של שמאלנים על חומס ברמשק גרמו לי לאיבוד תיאבון. חגיגית, כי השתלטות צה"ל על מזרח הגולן היא אחד הדברים הטובים שקרו לישראל בשנים הרעות האחרונות, ולא רק בגלל הטריטוריה האסטרטגית שהתעשרנו בה פתאומית מן ההפקר.

כיבוש רצועת החיץ ברמה וכתר החרמון, בן־לילה, הוכיח שישראל לא איבדה את כישורי ההתעשתות שלה. בעיצומו של סכסוך אזרחי עמוק ושל מתיתות קשה בין הדרג המדיני לצבאי, הצליחו שני הדרגים להתאחד במהירות סביב הצעה מבצעית נועזת: להשמיד את תשתיות צבא אסד ולתפוס נקודות שליטה מעבר לגבול. ההחלטה שהתקבלה ביום שישי 6 בדצמבר, תחילת כסלו, אמרה שאם המורדים נכנסים לרמשק, צה"ל יטפל בשאריות צבא אסד כדי להבטיח שהאמל"ח המסוכן של הרוזן לא ייפול לידי יורשיו. בלילה המורדים נכנסו לבירה, וצה"ל נכנס לסוריה.